

Nyhetsbrev mars 2022

Produksjonstilskudd (del 1 av søknaden for husdyrprodusenter)

Vi minner om fristen til å gjøre endringer i produksjonstilskuddssøknaden som var sendt inn innen 15. mars er 29. mars.

Hvert år er det krav til forvaltningen å kontrollere 10 % av søknadene. Kommunen har i mars gjennomført stedlige kontroller basert på dyretelling.

Vi setter pris på at dere tar godt imot oss og viser oss rundt i både fjøs og grisehus! Vi synes det er hyggelig å komme ut og hilse på dere, samtidig opplever vi det nyttig å høre om det som rører seg i drifta.

Regionalt miljøtilskudd

Veileder for regionalt miljøtilskudd for 2022 er oppdatert på [Statsforvalteren sine nettsider](#). Det er ingen endringer i tiltak og miljøkrav for 2022. Det forventes nye endringer i miljøkrav og tiltak i 2023.

Regionalt miljøprogram 2023-2026 – instruks er på høring

Instruksen er førende for vår regionale RMP forskrift i Oslo og Viken. Instruksen angir hva som skal være sentralt fastsatte bestemmelser for miljøtiltakene det kan gis tilskudd for og hva statsforvalteren skal bestemme. Jord og jordhelse er nytt miljøtema i instruksen. Frist for å sende inn innspill er 07.05.2022. [Les mer på landbruksdirektoratets nettside](#).

Tilskudd til drenering av jordbruksjord

Planlegger du å drenere jordbruksareal i løpet av de neste 3 årene? [Søknad sendes inn via Altinn](#). Det gis tilskudd til drenering av tidligere drenert eller planert jordbruksjord. Satsene er 2000 kr/daa for systematisk drenering, eller 30 kr per løpemeter for usystematisk drenering eller avskjæringsgrøfter. Søknader blir behandlet fortløpende.

Ved rapportering av dreneringsarbeidet og anmodning om utbetaling av tilskuddet gjøres via Altinn. Logg inn, finn saken din, be om utbetaling elektronisk. [Rapporterings skjema](#) skal legges ved, samt grøftkart og faktura fra entreprenør og/eller kvitteringer for innkjøp av rør o.l. Rapporteringsskjema finnes også på [Ldir. sin nettside om drenering](#). Fyll ut skjema, lagre skjema på PC og last den opp når du anmoder om utbetaling.

Tilskudd til spesielle miljøtilskudd i jordbruket

Kommunen fikk tildelt 750.000 kr fra Statsforvalteren og disse er midlene er fordelt. Søknadsfristen var 1. mars. Kommunen har derfor ingen midler igjen.

Er tiltaket gjennomført, og det skal anmodes om utbetaling av tilskudd? Logg deg inn [via Altinn](#), finn saken, og be om utbetaling. [Rapporteringsskjema skal legges ved](#). Skjema finnes også [på Ldir sin nettside om SMIL ordningen](#). Skjema fylles ut, lagres på PC og lastes opp når du anmoder om utbetaling.

Ved spørsmål, ta kontakt med Vibeke tlf. 928 60 482 eller Kari tlf. 476 93 270.

Viltforvaltning

Det ble avholdt villsvinkveld på Berg ungdomslokale 14. mars, i regi av kommunen, NJFF og det nasjonale villsvinprosjektet. De 25 fremmøtte fikk gode foredrag om digitale kart og ettersøk på villsvin. Når det gjelder åtejakt ble det presisert at det er forbudt med store mengder mat på åteplassen.

Viltnemnda i Halden hadde møte 22. mars, hvor det ble vedtatt å innføre en fellingsavgift på 300 kroner pr. voksne hjort. Fellingsavgift for elg er uforandret, 300 kroner pr. voksne elg.

Og når vi snakker om hjort, det er åpnet for hjortejakt i hele kommunen, minsteareal er 30 000 daa. Områdene som fortsatt må søke om valdgodkjenning er Vestre Berg, Rokke og Femsjøen/Torpedalen. I fjor ble det felt 8 hjort helt sør i kommunen.

Det ble felt 146 elg i hele Halden i fjor, fordelt på 54 i Berg, Rokke, Femsjøen og 92 på Idd. Et ideelt uttak var foreslått til 150 elg, så fellingsresultatet er bra. Slaktevekt på kalv har gått nedover siste 10 år, noe som er mindre bra. Kommunen gjennomfører et møte med alle elgvald 29. mars, hvor vi går gjennom fellingsresultat, sett/skutt, slaktevekter mm.

I løpet av våren skal det gjennomføres elgbeitetaksering i skogen i Halden. Det skal takseres beitetrykk i 20 bestand i hele kommunen, så det er ikke alle som berøres. Tiltaket gjennomføres av Glommen-Mjøsen skog, og det er Viken fylkeskommune som betaler for taksten. Et informasjonsskriv er vedlagt.

Når det gjelder rådyrjakt, ble det felt 414 rådyr av en kvote på 1161 dyr i fjor. Nye fellingstillatelser for årets rådyrjakt sendes ut i juni.

Det har tidligere år blitt påvist en hudsykdom på laks i Enningdalselva. Denne sykdommen ble ikke påvist ved fiske i 2021, noe som er positivt. Hvis man finner syk eller død fisk, kan det meldes til Veterinærinstituttet på denne nettsiden [Syk villfisk \(vetinst.no\)](http://Syk_villfisk_(vetinst.no))

Spørsmål om viltforvaltning rettes til Bjørnar Strøm-Hågensen, 477 92 340.

Kick start for klimainnsats i landbruket i Halden

Kommunen har mange engasjerte klimabønder, men kommunen ønsker å få med enda flere. Jordbruket er den nest største kilden til klimagassutslipp i Halden med 21 %. Kommunen ønsker å gjennomføre klimatiltak som gir både en økonomisk og samfunnsmessig gevinst. Ved å få kontakt med klimaengasjerte bønder, håper vi å kunne gjennomføre konkrete klimatiltak i landbruket i årene framover. For å få med flere på overgangen til lavutslippssamfunnet ønsker vi i første ledd å gjennomføre temasamlinger for gård- og skogbrukere i Halden. Klimakalkulator og rådgivning kan være et aktuelt tema for en samling, Andre tema kan være gjødsling, fossilfri maskinpark, kompost, planting og valg av treslag, tilbakeføring av myr o.l.

Vi ønsker å få innspill på hvilke temaer dere ønsker vi skal sette opp. Samlingene vil da bli gjennomført fra november 2022 til februar 2023. Send innspill til kari.schjerpen@halden.kommune.no

Planlegger du å bruke slam som gjødsel/jordforbedring?

Avløpsslam er organisk materiale og næringsstoffer som blir fjernet fra kloakken når den renses på renseanlegget. Avløpsslam inneholder viktige ressurser, som for eksempel fosfor og nitrogen, som vi må utnytte på en bærekraftig og god måte. For jordbruket kan slam være et godt og økonomisk gunstig, vekst- og jordforbedringsmiddel. Det er samtidig viktig å være klar over at slammet kan lukte stramt og at det kan inneholde sykdomsfremkallende bakterier og næringsstoffer, som ved feil bruk kan ha ugunstig effekt på helse, vann og miljø. Det er den som skal lagre og spre slam på sin eiendom som har ansvar for å vurdere hvordan vi kan unngå disse negative effektene, slik at hensynet til omgivelsene og miljøet blir ivaretatt.

Lagring og spredning av slam på en eiendom, er kun tillatt etter at du har meldt ifra til kommunen. Melding til kommunen må sendes minst to uker før første levering. Enhet landbruk viderefremidler meldingen til Miljørettet helsevern, som ser etter at de vurderingene du har gjort er i tråd med gjeldende regelverk og forståelse av god praksis.

Det har blitt utarbeidet et elektronisk meldeskjema for lagring og bruk av slam i jordbruket (felles for kommuner i Østfold). Elektronisk skjema gjør det enklere for deg som vil bruke slam å gi kommunen alle opplysningene vi trenger med en gang. Da kan du få svar fra oss raskere. Dersom du planlegger å lagre og/eller spre avløpsslam på jordbruksarealene dine er det viktig at du setter deg godt inn i hva som kreves. Gjennom meldeskjemaet forsøker vi å veilede på best mulig måte. Vi ser at det kan være omfattende, men det er mange avveininger som må tas.

Noe som hittil ikke er fulgt opp i praksis, er [§26 i gjødselver forskriften](#). Her står det at **jord som skal tilføres** produkter som klassifiseres i kvalitetsklasse I og II (altså avløpsslam), ikke skal ha innhold av tungmetaller som overstiger verdiene i tabell:

Tungmetaller	Maksimalt innhold i dyrka jord (mg/kg TS)
Kadmium (Cd)	1
Bly (Pb)	50
Kvikksølv (Hg)	1
Nikkel (Ni)	30
Sink (Zn)	150
Kobber (Cu)	50
Krom (Cr)	100

Det finnes ingen generell oversikt over tungmetallinnholdet i jorda, så vi har ikke noe grunnlag for å vurdere hvilket nivå vi ligger på i vårt område. Vi antar at det vil være svært varierende fra sted til sted, avhengig av f.eks. tidligere tilførsel av husdyrgjødsel eller slam, nærhet til vei mm. Den eneste måten å finne nivået på tungmetallinnholdet i jorda er å ta jordanalyser som måler dette. Neste gang du tar jordprøver så må du ta minst en tungmetallanalyse pr 50 daa dersom du planlegger å ta imot avløpsslam. Vi er klar over at en slik analyse er en god del dyrere enn andre jordprøver (ca. 30 kr/daa), til gjengjeld er mottak og bruk av avløpsslam gratis.

Oppdaterte jordanalyser er også viktig for at pH-verdien og fosforverdiene i jorda ikke skal bli for høye etter tilførsel av slam. Det kan være lurt å forhøre seg med landbruksrådgivinga før du tar imot slam, det er ikke alltid til det beste for jord og avling å spre maksimal tillatt mengde.

[På hjemmesiden vår finner du mer informasjon om bruk av slam og elektronisk skjema.](#)

Vi gratulerer grisebonden Elise Eng for å ha mottatt innsatsprisen 2021 fra Østfold bondelag!

Kurs/webinarer

- NLR øst arrangerer «lunsj med fag» hver onsdag kl. 11. på Teams. Ingen påmelding. [Les mer her.](#)
- Fagukene 2022 – variert fagstoff før vekstsesongen starter, sjekk ut å [NLR Øst inviterer til Fagukene 2022 | NLR Øst](#)
- Fagmøte, Hva vil se neste årene bringe av muligheter og utfordringer for grøntprodusenter på Østlandet regi av Østfold Bondelag 5. april. [Mer info og påmelding les mer her.](#)

Nyhetsbrevene legges ut på [kommunens hjemmeside](#), slik at du enkelt kan finne dem igjen senere.

Følg gjerne [Viken bonden](#) på Facebook, for nyheter fra landbruksavdelingen hos Statsforvalteren i Oslo og Viken.

